

HRVATSKI glasnik

Godina XXIV, broj 39

2. listopada 2014.

cijena 200 Ft

IZBORI ZA ZASTUPNIKE U MJESNE, TERITORIJALNE I HRVATSKU DRŽAVNU SAMOUPRAVU (GLASAČKI LISTIĆ ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKU DRŽAVNU SAMOUPRAVU) 2014. október 12. | 12. listopada 2014.

Érvényesen szavazni csak 1 listára lehet! | Valjano možete glasovati samo za jednu listu!

MAGYARORSZÁGI GRÁDISTYEI HORVÁTOK EGYESÜLETE
- ORSZÁGOS MAGYAR – HORVÁT BARÁTI TÁRSASÁG –
MURAMENTI HORVÁTOK EGYESÜLETE
DRUŠTVO GRADIŠČANSKIH HRVATOV U UGARSKOJ
- ZEMALJSKO DRUŠTVO MAĐARSKO – HRVATSKOG
PRIJATELJSTVA – DRUŠTVO HORVATA KRE MURE

VÖLGYI GÉZA
GULVÁS GORDANA
PETKOVITS SÁNDOR
FILIPOVIĆ RAJMUND
GYURICZ JÓZSEF

MAGYARORSZÁGI HORVÁTOK SZÖVETSÉGE
SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ

OSZTROGONÁCS JÓZSEF
SZOLGA JÓZSEF
GÜGÁN JÁNOS
BLAZSETIN ISTVÁN
PAUKOVITSZÉ HORVÁTH EDIT

Érvényesen szavazni a lista neve feletti körbe tollal írt két, egymást metsző vonallal lehet, például: ⊗ ; ⊕

Valjano možete glasovati dvjema međusobno presječenim crtama (križićem) upisanima kemijskom olovkom u krug iznad liste. Na primjer: ⊗ ili ⊕

Jubilarno u Santovu

8. stranica

Svetačnost na Undi

11. stranica

Na Vinkovačkim jesenima

12. stranica

Komentar

MAŠINERIJA MRŽNJE

S nevjericom i gorkim okusom med zubi sam prešala Indexove riči, potom županijske novine Dunántúli Napló, gledala vijesti državne televizije oko dolaska Marka Perkovića Thompsona. Ki je komandant, dodatno još anonimni stručnjak za hrvatska pitanja ki je sugerirao a i izvlikao kup brojnih, isključivo, klimavih podataka iz hrvatske vriće, na to bi bila i posebno najgerasta. S kojim pravom daje ta šaptač jednostrane izjave s kojimi črni i blati ne samo pjevača ki je, mirno mo-remo reći, najobjubljeniji med hrvatskim narodom, kako to vik i brojka polaznika na koncerte kaže, a s druge strane pak zamuča kad treba spomenuti koliko humanitarnih koncer-tov je održao ta isti, kako je dao sazidati crikvu hrvatskih mučenika i kako sad u ove dane organizira i crikveni zbor u svojem rodnom selu. Tako izgleda slika i prilika neo-turbo-ekstremističko-fašističkoga nacista, kako se sad u javnosti to ovde u našem orsagu probuju servirati? Mašinerija mržnje drobi tristo na uru, riže, grize, a na kraju ispljuva smrad. Prez obzira ima li argumentov, ali nima. Pred šestimi ljeti smo se svi mi u Gradišću našli jur jednoč na cidilu oduravanja, na Thompsonom prvom nastupu u Ugarskoj, uprav u Sambotelu. Bilo je ovde pisma, zbantovanja, sva srića, samo slipoga alarma bombe u koncertnoj dvorani, izazivanj, provokacijov i još brojnih neugodnosti, ali sve se je to lipo zabilo pri «in principio erat verbum...». Samo je onda umjetna cirkusijada generirana iz prik. Meni stvarno ne ide u glavu, kako negdo more uporno tvrditi za nekoga koga u žitku ne da vidio nije, nego apsolutno mu ne zna ni jačke s najlipšimi teksti o Bogu, ljubavi i obitelji, a ne nazadnje o domoljublju i obisiti mu oko vrata povijesne zloglasne titule, značke i biljege, nad kimi je jednostavno otpivalo vrime. A nadalje, kako zna negdo osvidočiti kakov je Thompsonov koncert, ki nigdar u žitku nijednu takovu atmosferu nije na licu mjesta pod kožom ćutio, nije s mnoštvom od sto tisuća ljudi skupa skandirao na Dan pobjede u Čavoglavan «Oj, Zagoro, lijepa li si... Slavonijo, zlatna ti si...». Gdo ima ovde pravo i komu suditi gdo kako doživi svoj identitet, ku mužiku sluša, koga obožava, s kim se slaže? Zašto ta ki odurava mora vik lajati, ali pokvariti i neće jedinstvenu ćut pripadnosti tomu narodu čija krv putuje i u naši žila? Lipo bi bilo kad već jednom takove mašinerije zamuknule i ostavile bi na miru te druge, ki su Marka Perkovića Thompsona prik pjesam zaprli u srce, ki njega svojim ćutu doma, u dijaspori, u iseljeničtvu, na bilo kojem kvadratu ove zemaljske kugle. Jedini je on u cijeloj Hrvatskoj ki more na noge spraviti ako tribi cijeli stadion ljudi, ako pak tribi, i cijelu jednu pokrajinu. I ne od mržnje, nego od ljubavi! To će i u petak tako biti u Pečuhu. A zlonamjerne struje moru doma ostati, dok za dobri konjem će se i po drugi put u Ugarskoj prašiti....

Tiho

Glasnikov tjedan

Čitam, mogla bi to biti, ali nije, fejsbukovska rečenica: Ne gubi vrijeme koje ti je ostalo od života na razmišljanje o drugima, osim ako to nije povezano s nekim javnim, zajedničkim dobrom. Mi, novinari, obavljamo posao koji je itekako povezan s javnim, zajedničkim dobrom i poradi javnoga i zajedničkoga dobra. U prvom redu pri obavljanju posla to bismo također trebali imati na umu. Bar ja tako shvaćam dio svoga novinarskog djelovanja.

nazivaju političkima i kojima će prišiti pridjev «politički» te kako će time postati političari. Što pokriva pojam NARODNOSNE «politike», što je bit narodnosne politike, narodnosnog političara? Što je njegov zadatak?

Jednom je jedan hrvatski domoljub (V. Gotovac) rekao o politici: «Politika ne mora biti prljava ako se njome bave čisti i odgovorni, moralni ljudi.» On je o moralu rekao: „Moral za nas ne znači da smo “nepokvarljiviji” u

pitanjima ljudskih slabosti. To znači da želimo preko politike prihvatiti odgovornost za svoje postupke.”

Jedan političar (V. Havel) pak reče: „...politika je služenje društvu, dakle prakticirana moralnost. Ne vjerujem da za političara koji krene ovim riskantnim putom nema nade da će politički preživjeti. To je varka koja proizlazi iz pretpostavke da je građanin glupan te da je uvjet političkoga uspjeha prilagoditi se njegovoj gluposti. Nije tako.”

Govoreći o krizi autoriteta koji osigurava red i bez kojega se bilo

koje društvo raspada, dodao je: „Krizu autoriteta nije ništa drugo doli jedna od tisuću posljedica opće krize duhovnosti u suvremenome svijetu. Suvremeni je čovjek izgubio poštovanje prema višem autoritetu, recimo nadzemaljskom, te stoga nužno gubi poštovanje ne samo prema svakom zemaljskom autoritetu nego prema svojem bližnjem te naposljetku sam prema sebi” citira Havela u svom napisu Politika kao prakticirana moralnost u rubrici O tome se govori – Kampanja i iskrenost, Ljubomir Antić u Vijencu broj 460, listopad 2011. godine.

Branka Pavić Blažetin

Po mome dubokom uvjerenju, vjerodostojnost i iskrenost, otvorenost na javni dijalog jedini je put kojim pojedinac može učiniti bitan korak u razvoju i očuvanju obitelji, djece, društva, ćudoređa i svijesti, pa i u očuvanju nacionalne samosvojnosti i opstanka jedne male narodnosne zajednice kao što je hrvatska u Mađarskoj.

Po mome dubokom uvjerenju, vjerodostojnost i iskrenost, otvorenost na javni dijalog jedini je put kojim pojedinac može učiniti bitan korak u razvoju i očuvanju obitelji, djece, društva, ćudoređa i svijesti, pa i u očuvanju nacionalne samosvojnosti i opstanka jedne male narodnosne zajednice kao što je hrvatska u Mađarskoj. A što je to vjerodostojnost? Vjerodostojnost u poslu, politici i osobnom životu??? Svi smo mi ljudi od krvi i mesa, nismo sveci. Kolika je šansa za istinu, u igri koja se zove politika. Više je nego loše ako oni koji se bave i žele baviti narodnosnom politikom misle kako je dovoljno preuzeti mehanizme koji se

Izbori 12. listopada!

Biramo zastupnike najvišeg političkog tijela Hrvata u Mađarskoj HDS-a na mandat od pet godina

Po podacima Državnog izbornog ureda (www.valasztas.hu), u 112 naselja će se koristiti pravnim mogućnostima i 12. listopada u njima će biti izbori za hrvatske samouprave.

Hrvatske civilne udruge postavile su kandidate i liste na mjesnoj, teritorijalnoj i državnoj razini. Savez Hrvata u Mađarskoj (HORVÁT SZÖVETSÉG) postavio je četiri teritorijalne liste (glavnogradska, u Baranji, Šomođu i Bačkoj, a izborna koalicija (MGHE-MHE-OM-HBT) Društvo gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj, Društvo Hrvata kraj Mure i Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskoga prijateljstva tri teritorijalne liste (u Zali, Đursko-mošonsko-šopronskoj i Željeznoj). Postavljene su i dvije hrvatske državne liste, jedna Saveza Hrvata u Mađarskoj s 32 kandidata i lista izborne koalicije Društvo gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj, Društvo Hrvata kraj Mure i Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskog prijateljstva s 26 kandidata.

Najviše kandidata na predstojećim izborima za mjesne, teritorijalne i Hrvatsku državnu samoupravu postavio je Savez Hrvata u Mađarskoj: 393, od čega na mjesnoj razini 320, na teritorijalnoj 41, a na državnoj 32. Izborna koalicija postavila je ukupno 195 kandidata na izborima za mjesne, teritorijalne i Hrvatsku državnu samoupravu od čega na mjesnoj razini 143, na teritorijalnoj 26, na državnoj 26. Ukupan broj kandidata za budući sastav Hrvatske državne samouprave (u kojoj će sjediti 23 zastupnika), zbrojimo li broj s dviju državnih lista, iznosi 58. Listu Saveza Hrvata predvodi Joso Ostrogonac, a na njoj su imena 32 kandidata. Listu izborne koalicije s 26 imena kandidata predvodi Geza Völgyi. (www.valasztas.hu)

Hrvatska državna lista Društva gradišćanskih Hrvata u Ugarskoj, Društva Horvata kre Mure i Zemaljskog društva mađarsko-hrvatskoga prijateljstva (MGHE-MHE-OM-HBT)

Jelöltek

Jelölt sorszám	Jelölt neve
1	Völgyi Géza
2	Gulyás Gordana
3	Petkovits Sándor
4	Filipovits Rajmund
5	Gyuricz József
6	Dr. Payrits Ferenc
7	Hergovich Vince
8	Gulyás László József
9	Glavanics Krisztina
10	Kovács Márk
11	Dr. Takács József
12	Krizmanich István
13	Kárász László
14	Kissné Krály Mária
15	Vargovics József Árpádné
16	Konczér Katalin
17	Sallér József
18	Kovácsné Kővágó Anna Mária
19	Kovács András
20	Timárné Skrapits Anna
21	Markács Zoltán
22	Nickl Pál
23	Hutter Péter
24	Proszenyák Zsolt István
25	Koloszár István
26	Steiner Markó

Hrvatska državna lista Savez Hrvata u Mađarskoj (HORVÁT SZÖVETSÉG)

Jelöltek

Jelölt sorszám	Jelölt neve
1	Osztrogonác József
2	Szolga József
3	Gugán János
4	Blazsetin István
5	Paukovitsné Horváth Edit
6	Markovics Józsefné
7	Gojtán Anna
8	Szigeccsán Józsefné
9	Biczákné Popovics Anna
10	Dr. Al-Emadné Balatinác Marianna
11	Ronta Róbert
12	Győrvári Gábor Zoltán
13	Grisnik Mirjana
14	Barics Arnold
15	Balatinác István
16	Vizvári Zoltán Ákos
17	Bality Szilveszter
18	Kovács Milán
19	Hajdu Zoltán
20	Gohér Miklósné
21	Hári József
22	Gergics Adrienn
23	Schmatovich Mátyás
24	Kuzma István
25	Dudás József
26	Szilágyi Béla
27	Hepp Mihály
28	Matovics Mihály
29	Szölösi Szabolcs
30	Drajko Péterné
31	Agatics Hajnalka Katalin
32	Horváth Gyula Vladimír

Napisano temeljem razgovora vođenog u studiju Medijskog centra Croatica, 20. rujna, s Gezom Völgyijem, voditeljem Hrvatske državne liste Izborne koalicije

Intervju

DRŽAVNA HRVATSKA LISTA IZBORNE KOALICIJE

Razgovor vodila: Branka Pavić Blažetin

Gospodine Völgyi, Izborna koalicija Društvo gradišćanskih Hrvata u Ugarskoj, Društvo Horvata kre Mure i Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskoga prijateljstva postavila je ukupno 195 kandidata na izborima za mjesne, teritorijalne i Hrvatsku državnu samoupravu, od čega na mjesnoj razini 143, na teritorijalnoj 26, na državnoj 26. Kojim ste se principima vodili pri sastavljanju državne hrvatske liste, svojih lista?

Ovo je trenutak odgovornosti za sve nas, da zacrtao jedan put, na kojem bi trebali koraknuti unaprijed, očuvati ono što imamo i izgraditi sve ono pomoću čega ćemo se očuvati, kako bi s našom djecom i unucima mogli govoriti hrvatski, da im usadimo onu istu ljubav prema svojem jeziku i kulturi kako su ih nama naši roditelji, bake i djedovi predali na čuvanje. Dakle, ovi svi ljudi koji su sjeli prije nekoliko mjeseci da bi pokrenuli ovu našu listu smatrali su da stvari ovako dalje ne smiju ići jer općenito zbivanja kod Hrvata moramo pokrenuti u jednom drugom smjeru. Dakle, mi trebamo početi raditi na opstanku. U velikoj smo krizi.

Čime želi Vaša koalicijska lista odnosno hrvatska državna lista pridobiti glasače Hrvate u Mađarskoj? S kojim programom izlazite u javnost ili imate već definirani program?

Mi imamo Plan programa koji želimo ostvariti u nastupajućem razdoblju, definiran kroz osam točaka.

Najvažnije je pitanje školstvo. U sklopu širenja kulturne autonomije trebamo preuzeti što više škola, gdje će se odvijati dvojezična nastava. Za to ćemo zaposliti jednog profesionalca kojemu će posao biti koordinacija rada ovih škola, pronalaženje najefikasnijih rješenja oko funkcioniranja naših školskih ustanova. Jako je važno naglasak staviti na u nastavni plan već uvršteni građu, koja će omogućiti da naša djeca u svim regijama uče o Hrvatima u Mađarskoj i da se tako približimo jedni drugima.

Drugo je polje djelovanje problematika stručnjaka. Moramo pronaći one mlade koji su na raznim fakultetima i spremni su raditi na opstanku hrvatskoga. Naravno, mi im moramo osigurati da ujedno usavrše svoje jezično znanje i kompetenciju i da se njihovi interesi poklapaju s našim interesima i nastojati na tome da svoju egzistenciju nađu na hrvatskom području.

Jedan od najvažnijih segmenata opstanka jest jaka hrvatska civilna sfera. Stoga u svakoj županiji mora biti stručnjak zaposlen u punom statusu, koji će koordinirati civilnu sferu, organizirati programe i reagirati na probleme, kontaktirati škole, pisati natječaje, i to prema velikim EU fondovima.

Temelj su djelovanja institucije i mediji u održavanju HDS-a, tako Medijski centar i izdavačka kuća Croatica. Naša izdavačka kuća mora biti najpristupačnija i najkvalitetnija izdavačka kuća za nas Hrvate. Medijski centar Croatica mora udovoljiti kriterijima 21. stoljeća. To znači da mora biti aktualna i na internetu, radiju i u novinama.

Bez znanosti ne možemo, stoga Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj mora izraditi strateški

plan koji će biti nit vodilja razvoja hrvatske zajednice u Mađarskoj, dati stručnu podršku i izraditi metodu mjerenja kvalitete nastave u našim školama. Koordinirati znanstveni rad koji se veže za nas Hrvate i godišnje o tome dati sažetak u sklopu znanstvenoga skupa. Sve to, po mogućnosti, pomoću institucija iz Hrvatske.

Kulturno-prosvjetno-rekreacijski centar „Zavičaj“ (Vlašići, Pag, Hrvatska) mora služiti našem opstanku. Mora biti mjesto gdje se održavaju kampovi, sastanci za sve generacije Hrvata u Mađarskoj, i to po jako povoljnoj cijeni. Naša školska djeca, mladež, kulturni i prosvjetni djelatnici dolazak u „Zavičaj“ moraju doživjeti kao nagradu, osjećati da su oni temelj našega opstanka i da time cijeniemo njihov trud i zalaganje. Po mogućnosti uključiti ga treba u mrežu omladinskih omladališta, da se naša djeca mogu i drugdje odmarati i družiti se sa svojim vršnjacima iz Hrvatske. Riješiti na dugoročnome planu problem prijevoza na najučinkovitiji način, jer svi naši kontakti uvelike ovise o toj stavci.

Ulogu Muzeja sakralne umjetnosti Prisika vidimo u očuvanju ondje prikupljenoga blaga, što mora biti polazna točka i za druge povezne sadržaje i aktivnosti.

Na polju crkve i vjere cilj nam je: u svakom naselju gdje žive Hrvati, neka služba Božja bude na hrvatskom jeziku. Nažalost, nemamo dovoljno hrvatskih svećenika. Jedno od mogućih rješenja jest da angažiramo nastavnike, studente da se upišu na studij vjeronauka i da našu mladež uče moliti i pjevati na hrvatskom jeziku. Moramo uporno nastaviti lobirati kod najviših crkvenih krugova u Mađarskoj, Hrvatskoj i BiH, da se situacija bogoslužja na hrvatskom jeziku znatno poboljša.

Recite nam nešto o svojoj listi, o imenima na toj listi. Vjerujete li da su to ljudi koji će u ovoj situaciji uspjeti donijeti glasove upravo vama postavljajući liste i osigurati većinu u budućem sastavu Skupštine. Većina je 12 + 1, koliko ja računam.

Pri postavljanju liste mi smo potražili ljude iz drugih regija, ali nisu se odazvali, čak su rekli: Ja se još ni registrirati neću jer meni ovo ne treba, ono što se radi u našim redovima. Mi smo htjeli njih uvjeravati kako ono što mi hoćemo bit će nešto drugo, kako ćemo mi početi jednu drugu eru, da tako kažem, nudeći novu alternativu... Nismo uspjeli, ali oni birači koji su se registrirali odlučit će koju opciju žele u većini. Mi želimo efikasniju državnu samoupravu, na dobrobit svih regija. Uključenje što većeg broja mladih, zapošljavanje profesionalnih djelatnika. Smatramo kako je važno biti zastupnikom Državne samouprave, to je čast. Zastupnici svoju dužnost trebaju obavljati bez honorara. Brojni izazovi su pred nama...

Hrvatska državna samouprava trenutno raspolaže proračunom od milijardu dvjesto pedeset i dva milijuna forinti, od kojeg, 92,4 milijuna dio novca koji je namijenjen samom djelovanju ureda Hrvatske državne samouprave i Skupštine, a ostalo su namjenski novci koji su namijenjeni djelovanju institucija uz proračune dviju firmi koje je utemeljio

HDS. Kako vidite, tu financijsku situaciju koliko se može novca, recimo iz proračuna, koji je upravo namijenjen djelovanju HDS-a i Ureda, izdvojiti za ono za što je potrebno jer od ovoga što ste Vi naveli, mnogo toga je potrebno.

U svakoj instituciji sve može lijepo biti, ali ako školstvo nije u redu, onda smo izgubljeni. Mi smo rekli da smo spremni preuzeti sve škole koje se žele priključiti Državnoj samoupravi, dakle ne silom. Mi moramo na tome početi raditi da se u tim školama učinkovito uči hrvatski jezik. Sada HDS ima u Santovu jednu školu, i u Pečuahu školu, ali to nije cijela država. Najvažnije je školstvo. Školstvo i mladež. I to možemo jedino ako imamo dobre škole i imamo dobre folklorne grupe. Jedinu šansu imamo s folklorom, da što više ljudi zadržimo oko sebe, moramo mi tako napraviti da se preko folklor naša omladina približi hrvatstvu, hrvatskomu jeziku i hrvatskom biću, da tako kažem. Iz škole treba početi folklor, da tamo uče ples, tambure i glumački dio ovog jer to je najbolji način da se uči jezik, isto bi bilo jako važno. Imamo kazalište u Pečuahu.

Sažmite poruku hrvatskim biračima u Mađarskoj, zašto da glasuju za državnu listu Saveza Hrvata u Mađarskoj?

Državna razina mora raditi na tome da na mjesnoj razini sve funkcionira. Državna razina mora sve moguće načine istražiti i napraviti i sve zakone izgurati od mađarskih vlasti, sve mogućnosti iskoristiti i dati na raspolaganje mjesnoj ili teritorijalnoj razini. Trebamo imati strateški plan, trebamo ga izraditi da svako selo, svaka županija i Državna samouprava točno zna gdje smo i kamo hoćemo doći, što su naši ciljevi. I ako naše škole, institucije to znaju, trebaju po tome raditi, ako naše folklorne grupe znaju, ako naša civilna društva to znaju da je jedan cilj. I za taj cilj mi dajemo sva sredstva, infrastrukturu, novce i sve dajemo na raspolaganje, jer smo sve naše što imamo u Državnoj samoupravi, sredstva smo krenuli prema tom smjeru što smo izradili, dakle sve je moguće. Pozivam sve Hrvate u Mađarskoj da glasuju na našu listu, na listu Gradišćanskih Hrvata, na listu Hrvata kre Mure i na Zemaljsko društvo Mađarsko-hrvatskog prijateljstva. Siguran sam, ako mi pobijedimo, onda ćemo krenuti na jednom dobrom putu i da ćemo puno moći zajedno svi koji smo stigli u Državnu samoupravu, dakle ne samo mi, ne sad sa snagom protiv druge, nego zajedno bismo mogli jako mnogo raditi na našem opstanku.

Radijski razgovor s voditeljem državne liste Izborne koalicije, Gezom Völgyijem, poslušajte 1. listopada na internetskom Radiju Croatici (RADIO CROATICA-radio.croatia.hu) u emisiji IZBORI 2014 - HRVATSKE DRŽAVNE LISTE, s početkom u 16 sati, ponavljanje je 2. listopada, s početkom u 10 sati. Isti ćemo razgovor još jednom ponoviti na internetskoj radijskoj platformi Medijskog centra Croatica 8. i 9. listopada u istim terminima.

Napisano temeljem razgovora vođenog u studiju Medijskog centra Croatica, 23. rujna, s Josom Ostrogoncem, voditeljem Hrvatske državne liste Saveza Hrvata u Mađarskoj

Intervju

DRŽAVNA HRVATSKA LISTA SAVEZA HRVATA

Razgovor vodila: Branka Pavić Blažetin

Gospodine Ostrogonac, na državnoj razini imamo dvije hrvatske državne liste, a najviše kandidata na predstojećim izborima za mjesne, teritorijalne i Hrvatsku državnu samoupravu postavio je Savez Hrvata u Mađarskoj: 393, od čega na mjesnoj razini 320, na teritorijalnoj 41, a na državnoj 32 kandidata. Savez Hrvata u Mađarskoj u dosta velikoj tajnosti sastavljao je svoju hrvatsku državnu listu. U sastavljanju te hrvatske državne liste koliko su poštovane odluke koje je donijela Skupština Saveza Hrvata i uputa koja je dala?

Ja mislim, maksimalno smo poštivali te odluke. Nije bio lak posao. Ta tajnost je bila u prvom redu zbog toga što mi smo prvo međusobno morali raščistiti neka pitanja, neka gledišta s kojom taktikom i kako krenuti. U županije i za mjesne samouprave Savez, kao predsjedništvo, nije se miješao, tamo su regionalne organizacije same odlučile koga će staviti na te liste i koga podupirati.

Mi smo donijeli odluku, Skupštini je nekako bilo sugerirano da ne sami predsjednici regija, nego da se izaberu tijela koja će u regiji raditi. Tako da su izabrani osim predsjednika još četiri čovjeka u regijama, dakle jedan manji forum koji je obilazio naselja i pitao ljude, vršio propagandu, promidžbu i pokušali smo pitati koji će biti eventualno najbolji kandidati. Te ljude smo mi kasnije sazivali, s njima smo isto vodili dogovor, to nije bila ni slučajno službena sjednica Predsjedništva, nego to je bilo izborno tijelo koje je sa članovima Predsjedništva donosilo odluke.

Čime želi Savez Hrvata u Mađarskoj odnosno hrvatska državna lista pridobiti glasače Hrvate u Mađarskoj. S kojim programom izlazite u javnost imate li već definirani program?

Da, imamo definirani program. Mi ćemo taj program objaviti i treba da kažem da svim biračima koji su se učlanili u biračku listu dobit će taj program, to nam je plan.

Prvo i prvo trebamo učvrstiti stručnost državne samouprave, sad će biti 23 člana, to je znatno manje nego što je dosada bilo, i to u prvom redu preko odbora. Odbora smo i dosada imali, ja ne kažem da u tim odborima nisu bili ljudi barem kao predsjednici, da nisu bili dobri i nisu radili. Ali ja mislim, budući da će nas biti manje, uz te odbore, nije to nova ideja, samo to nismo uspjeli nikada ostvariti, trebamo uvući i one ljude koji nisu u samoupravi, mislim nisu članovi državne samouprave, pa čak možda nisu ni zastupnici nigdje. Ali su stručnjaci po podređenim pitanjima.

Ljudi su ipak zainteresirani, što je to, što će sad oni, zašto oni rade protiv nas, ja isto to čujem i tamo, što hoćete vi, tu situaciju trebamo smiriti, s tim personalnim pitanjima se mnogo toga može učiniti, dakle da predsjednik i čelništvo da redovito sazove predsjednike odbora prije nekih važnih događaja, programa da se dogovorimo i tako da se ide pred Skupštinu. Naravno, jedan predsjednik mora svakako snositi odgovornost, donositi svoje odluke, ali kad

je riječ o velikim odlukama, onda ipak, mislim, trebaju se pitati i ostali ljudi. To bi bilo kao drugo. Treće, što sam ja ipak primjetio u zadnjim mandatima malo smo čuli i malo smo vodili oko toga razgovora, to je rasprava o važnim političkim pitanjima. Dakle, to su u pitanju zakoni. Došli su zakoni, recimo birački zakon, kojim nismo zadovoljni. I onda smo pisali pismo i rekli smo na forumima, ali možda smo trebali naći i ostale samouprave kad već je bilo, možda će to i biti, dakle savez tih samouprava, da zajednički stupimo s ostalim manjinama, narodnostima glede tih zakona da se bolje čuje naša riječ. Ili recimo vladina nova strategija, narodnosna strategija, koja će se u javnost sad pojaviti. Ili proširenje kulturne autonomije, o čemu uvijek pričamo i mnogo smo toga učinili, dakle mnogo institucija već je u nadležnosti HDS-a.

One škole koje su kod države, nemaju više kulturnog centra, nemaju više vrtića, ostala je osnovna škola. Dakle, veze s vrtićima nisu onakve kakve su dosada bile. Kod narodnosnih škola, primjerice u Pečuhu koja je u održavanju HDS-a ostao je vrtić, osnovna škola i gimnazija. Pa odakle dobijemo djecu, iz vrtića. Glede ove kulturne autonomije, naravno, tu bi se moglo puno toga još reći na tu temu, što bi trebalo, pa tu su naše kulturne institucije, naše kulturne udruge, naprimjer, zašto ne bismo u ruke uzeli jedan veći KUD.

Drugo, što još svakako želimo istaći, jest veza s civilnim udrugama. Tu je svakako i otvorenost, pojava u mediji, izdavačka djelatnost, televizija u prvom redu i svakako i Glasnik, o tome također trebamo voditi veliku brigu kako modernizirati i kako dalje s time i možda, kao zadnje, veze s maticom, dakle s Hrvatskom. Mislim tu imamo nekih problema iako je u Hrvatskoj osnovana ona forma koja treba da se bavi manjinskim pitanjem u dijaspori, konkretno s nama, imamo tamo i našeg zastupnika, ali ja puno toga nisam čuo i nije riječ samo o materijalnoj potpori iako bi ona trebala biti mnogo veća, i, naravno, konkretizirati veze s našom diplomacijom, veleposlanstvom i, eto, s Generalnim konzulatom u Pečuhu.

Hrvatska državna samouprava trenutno raspolaže proračunom od milijardu dvjesto pedeset i dva milijuna forinti, od kojeg, 92,4 milijuna dio novca koji je namijenjen samom djelovanju ureda Hrvatske državne samouprave i Skupštine, a ostalo su namjenski novci koji su namijenjeni djelovanju institucija uz proračune dviju firmi koje je utemeljio HDS. Kako vidite, tu financijsku situaciju koliko se može novca, recimo iz proračuna, koji je upravo namijenjen djelovanju HDS-a i Ureda, izdvojiti recimo za civilne udruge, za programe, za ono za što je potrebno jer od ovoga što ste Vi naveli, mnogo toga je potrebno.

Svakako, dakle ja bih volio da se ovo što smo konkretno rekli, da se te stvari odvoje. To inače ni u zakonu nije dopušteno.

Onda je pružala pomoć Državna samouprava, kad je bilo potrebno, dala je materijalnu potporu Hrvatima pa isto tako davala

materijalnu potporu Vlašićima, našem odmaralištu kad su bili u škripcu, kada je bilo potrebno. Momentalno Državna samouprava ne može dati potporu Savezu nikakvu materijalnu. Može biti suorganizator nekih programa, primjerice Dana Hrvata, kod velikih programa kao što je bio Zvonko Bogdan, Srebrna krila itd., što je stvarno mnogo ljudi pogledalo i došlo na te priredbe. Mislim tu treba novčano pojačati i civilnu sferu da ona bude samostalna. Treba jačati civilnu sferu jer oni natječaji koji su u tijeku, jako su slabi, to je jako malo sredstava.

Recite nam nešto o svojoj listi, o imenima na toj listi. Vjerujete li da su to ljudi koji će u ovoj situaciji uspjati donijeti glasove upravo vama postavljajama liste i osigurati većinu u budućem sastavu Skupštine? Većina je 12 + 1, koliko ja računam.

Da. Nije bilo lako sastaviti tu listu, kao što sam rekao. Ako pogledate, ima mnogo novih osoba na listi, mi smo željeli pokriti cijelu državu, gledali smo i neku stručnu spremu ovih ljudi koji su na toj listi. Naravno, nije bilo lako sastaviti, osobito nije bilo lako sastaviti redosljed na listi. Jer će glasači vidjeti prvih pet imena s liste, na glasačkom listiću.

Savez je ipak jedna krovna organizacija. Nismo nikoga odbili, bar one ljude koji su, kako da kažem, zagrijani za nas. U svojoj okolini, pa i na državnom nivou, ljudi s naše liste su nešto već učinili za hrvatstvo. Ne moramo gledati iz koje su regije, ne moramo gledati odakle su jer može se reći zašto su skoro svi iz Martinaca, većina iz Pečuha. Onaj Martinčanin nije više Martinčanin iako ide doma, ja više, nažalost, nisam Garac iako mi je rodno selo tamo, ali ne živim tamo, dakle ta pitanja smo odbili.

Sažmite poruku hrvatskim biračima u Mađarskoj, zašto da glasuju za državnu listu Saveza Hrvata u Mađarskoj?

Na kraju toliko mogu reći i pozvati birače da glasuju na listu Saveza Hrvata u Mađarskoj i nadam se da ova imena koja će dospjeti u državnu samoupravu da će učiniti sve, ne samo što se tiče našeg programa nego u rješavanju svih političkih pitanja. Naravno, kao zaključak mogu reći toliko da vjerojatno treba te ljude i pitati kasnije, za godinu dana, držati forume, stati pred ljude, pred birače, pa pitati jeste li zadovoljni. Što smo učinili, što nismo učinili, zašto nismo mogli učiniti, jer toga dosad nije bilo.

Radijski razgovor s voditeljem državne liste Saveza Hrvata u Mađarskoj, Josom Ostrogoncem, poslušajte 1. listopada na internetskom Radiju Croatici (RADIO CROATICA – radio.croatica.hu) u emisiji IZBORI 2014 – HRVATSKE DRŽAVNE LISTE, s početkom u 16 sati, ponavljanje je 2. listopada, s početkom u 10 sati. Isti ćemo razgovor još jednom ponoviti na internetskoj radijskoj platformi Medijskog centra Croatica 8. i 9. listopada u istim terminima.

Garci u Paliću, posjet vinariji Zvonka Bogdana

Garska Hrvatska samouprava 14. rujna 2014. organizirala je jednodnevni izlet u Suboticu i na Paličko jezero, povezano posjetom vinariji popularnog pjevača Zvonka Bogdana.

Grupa bunjevačkih Hrvata iz Gare i Kečkemeta u vinariji Zvonka Bogdana

U zadnjih dva mjeseca bunjevački Hrvati iz Gare imali su dvije prigode za susret svojeg omiljenog pjevača bunjevačke tamburaške glazbe Zvonka Bogdana. Tijekom uspješnog i spektakularnog ljetnog koncerta na bajscome glavnom trgu dogovorili smo s umjetnikom jedan nevezani susret bez pjesme i folklora, uz čašicu vina u vinariji kod Paličkog jezera. On se rado odazvao našoj želji i primio našu skupinu od 48 osoba. Putovanju se priključilo i nekoliko Hrvata iz Kečkemeta. Trebamo

spomenuti da je Zvonko Bogdan po majčinju grani djelomično garskog podrijetla.

Njegova prabaka Matija Rapić davne 1897. godine udala se iz Gare na salaš blizu Sombora.

Izlet smo nadopunili s nekoliko pratećih programa. Počeli smo na subotičkom Buvljaku

u palički zoološki vrt koji na zelenom prostoru od deset hektara nudi bogat prizor od sedamdesetak vrsta životinja. Nedaleko od vrta nalazi se samo jezero gdje smo prošetali promenadom na obali, razgledajući lijepo uređene parkove i arhitekturu svojevrsnoga secesijskog stila.

U 15 sati su nas već čekali Zvonko Bogdan i njegovi suradnici. U kratkom prikazu saznali smo povijest i utemeljenje vinarije koja se nalazi na sredini tridesetak hektara vinograda. Cijela je vinarija izgrađena najsvremenijom francuskom i talijanskom tehnologijom, istodobno čuvajući značajke Paličkog vinogorja. Kušali smo tri vrste vrhunskih vina, po jednu crnu, bijelu i rujnu sortu. Međuvremeno smo se družili, „divanili“ i slikali s našim omiljenim pjevačem – osobito naše žene nakon treće sorte vina... Zvonko Bogdan izrazio je želju da održi jedan koncert u Gari i da posjeti vrijednosti naše kulturne baštine. Svatko se sa zadovoljstvom oprostio od

Bać Antun Zegnal i Marko Aladžić u društvu Zvonka Bogdana

Troje Šibalinovih u paličkom zoološkom vrtu

koji je jedan od najvećih tržnica u bivšoj Jugoslaviji. Tu je svatko mogao osvježiti svoju jesensku i zimsku garderobu i pojesti svoj omiljeni burek ili pljeskavicu. Zatim smo se uputili

njega nadajući se da ćemo idući susret ostvariti u našem selu.

Na kraju toga lijepog i sunčanog dana planirali smo još kratak posjet središtu grada Subotice, ali prevladali su stariji sudionici koji su se već vrlo umorili i željeli su se vratiti izravno doma.

Martin Kubatov

Počasna građanka Mohača

Iznimno priznanje bivšoj generalnoj konzulici Ljiljani Pancirov

U okviru prigodne svečanosti u Gradskoj kući, koja je održana povodom nacionalnog praznika, Dana mađarske državnosti, 20. kolovoza, u Mohaču su predana gradska odličja. Među nagrađenima bila je i bivša generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu kojoj je uručeno odličje „Počasni građanin Mohača“.

Nakon mađarske himne i prigodne recitacije, program je uljepšao kvintet Duna, puhački orkestar Umjetničke škole Lajosa Schneidera, koji je uvježbao ravnatelj i dirigent József Dobos. Tom je prigodom okupljene pozdravio mohački gradonačelnik József Szekó, među njima posebno parlamentarnog zastupnika Jánosa Hargitaija, nadalje bivšu generalnu konzulicu Republike

Ljiljana Pancirov u društvu mohačkih prijatelja

Hrvatske u Pečuhu Ljiljanu Pancirov i konzulicu geranticu Generalnog konzulata Ružicu Ivanković, te predstavnike prijateljskoga grada Belog Manastira koje je predvodio gradonačelnik Ivan Doboš. Nakon prigodnih riječi gradonačelnik je uručio odličja grada Mohača, i zahvalio svima na istaknutoj djelatnosti:

„Ponosan sam da je grad oduvijek imao, i ima osobe koje su se istaknule svojom djelatnošću, te na taj način služe kao uzor cijeloj zajednici. Jer može se u naselju pospješiti razvoj i ulaganje velike vrijednosti, graditi ustanove i pogone, ali sve će to ostati prazno i pusto ako nema onih koji će sve to ispuniti sadržajem i životom. Vrlo je važno da među nama ima takvih osoba koje svojim radom, djelatnošću služe kao uzor i putokaz ostvarujući uvjete kvalitetnog postojanja. Nije u pitanju zgrtanje materijalnih dobara, nego sadržajnost svakodnevnog života, u nematerijalnoj, kulturnoj, gospodarskoj i športskoj suradnji. Vaša je djelatnost važna zbog toga što grad nije samo prebivalište 20 000 građana, nego omiljeno mjesto u kojem je milina živjeti. U ime samouprave grada zahvaljujem vam na istaknutom radu. – reče uz ostalo g. Szekó obraćajući se odlikovanim.“

Nakon prigodnih riječi i laudacije, koju

je na hrvatskom jeziku pročitala Irena Udvarac, bivšoj generalnoj konzulici Ljiljani Pancirov uručio je odličje „Počasna građanka Mohača“. Između ostalog tom je prigodom istaknuta djelatnost bivše generalne konzulice Republike Hrvatske u Pečuhu između 2009. i 2013. godine, koja je njegovala izvanredno dobre odnose s mohačkom hrvatskom zajednicom, sa Šokačkom čitaonicom i Samoupravom grada Mohača i Hrvatskom samoupravom, a svojom nazočnošću uveličala gotovo sve mohačke priredbe, umnogome pridonoseći da je u Mohaču ponovno pokrenuta nastava hrvatskoga jezika, za što je dala svekoliku potporu. Pridonijela je i razvijanju suradnje s prijateljskim gradom Belim Manastirskom i s drugim hrvatskim naseljima. Zahvaljujući njezinu posredovanju, ostvareni su brojni uspješni europski natječaji koji su pridonijeli razvoju grada. Za njezine zasluge na polju kulture i suradnje s hrvatskom zajednicom u studenom 2013. godine dodijeljeno joj je i priznanje „Zlatni prsten grada Mohača“.

U razgovoru za naš tjednik Ljiljana Pancirov izrazila je zadovoljstvo da opet može biti među svojim prijateljima, među Hrvatima u Mađarskoj, jednako kao i s građanima Mohača, a u povodu preuzimanja iz više razloga iznimno vrijednog priznanja. Posebno je ponosna na to što ne zna da je bilo tko prije nje iz Hrvatske dobio to priznanje, a samo odličje smatra priznanjem za suradnju koju je uspjela ostvariti za svoga petogodišnjeg boravka sa svima u Mohaču, prije svega na polju kulture i njegovanja kulturne samosvojnosti ovdašnjih Hrvata. O svom boravku u Mađarskoj, naša konzulica, kako smo je odmilja zvali, uz ostalo nam reče da je ona htjela ostati, jer joj je boravak bio vrlo sadržajan, i poslovno i osobno bilo joj je drago iznimno sadržajno, i korisno, posebno jer je vidjela i rezultate u tome zajedničkom radu. Vrativši se u Zagreb, danas radi u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova na Odjelu za analitiku i političko planiranje i radi političke i gospodarske analize što je jedan znanstveno-istraživački posao s mogućnošću prognoziranja određenih političkih i gospodarskih trendova, što je vrlo zanimljivo, ali jedan posve drukčiji posao.

„I danas pratim hrvatske medije u Mađarskoj putem interneta, tako da sam jako dobro upoznata s njihovim aktivnostima,

Ljiljana Pancirov s mohačkim gradonačelnikom Józsefom Szekóom, sada bivšom konzulicom geranticom Ružicom Ivanković, te gradonačelnikom Belog Manastira Ivanom Dobošem

a moram reći da svaki put kada naši Hrvati dođu u Zagreb i jave mi se, uvijek nađem vremena da se susretnemo. Tako su mi bili već Hrvati iz Bačke i Vršen-de kada su posjetili Zagreb, a budući da nisam bila u mogućnosti, putem televizije sam pratila i emisiju Lijepom našom u Pečuhu, i bila vrlo ponosna.“ – reče nam kraju razgovora Ljiljana Pancirov.

Stipan Balatinac

Jubilarno, 5. hrvatsko hodočašće na santovačku Vodicu

Posvećeno trima znamenitim obljetnicama

U suorganizaciji Hrvatske samouprave i rimokatoličke župne zajednice sela Santova, početkom rujna u marijanskom svetištu na santovačkoj Vodici priređen je jubilarni, 5. vjerski susret i hodočašće bačkih Hrvata, te prijateljskih hrvatskih zajednica na tromeđi Hrvatske, Srbije i Mađarske. Cilj je susreta bio duhovno zbližavanje hrvatskih zajednica, te obilježavanje bitnih obljetnica. Ovogodišnjim susretom na santovačkoj Vodici otvorena je godina proslavljanja 300. obljetnice Santovačke župe, utemeljene davne 1715. godine.

Po običaju, pola sata prije mise molila se Krunica, koju su predvodile žene santovačke hrvatske vjerske zajednice. U svečanoj procesiji, koju su predvodili ministranti, zatim mladi u izvornoj santovačkoj šokačkoj nošnji, noseći raspelo i crkvene barjake, i na kraju crkveni općinari, suslužitelji misnoga slavja ušli su u dupkom punu župnu crkvu, što se odavno ne pamti na hrvatskoj misi u Santovu. Prema procjenama organizatora, susretu je nazočilo domalo tristo vjernika hodočasnika.

Usljedio je misno slavje koje je predvodio fra Lovro Gavran, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene sa sjedištem u Sarajevu, a s njime suslužili član Uprave Provincije, definator fra Joso Oršolić i santovački župnik Imre Polyák, biskupski vikar za narodnosti. Kao povod za njihov poziv poslužila je povijesna činjenica kako su u 17. i 18. stoljeću na ovim prostorima dušobrižnici bili bosanski fra-

njevci, do 1723. iločkog, a nakon toga bačkoga franjevačkog samostana, pridonošeći organiziranju i utemeljenju santovačke župne zajednice.

Na početku mise u ime suorganizatora okupljene je srdačno pozdravio predsjednik santovačke Hrvatske samouprave zahvaljujući im što su svojim odazivom uveličali i uljepšali ovogodišnje slavje. Pri tome je između ostalog istaknuo:

– Jubilarno hodočašće organiziramo u

lika, a 1669., odnosno 1670. biskup Matija Benlić 1010 osoba iz Santova i okolnih naselja. Osim toga ovom priredbom otvaramo niz priredaba kojima ćemo sljedeće, 2015. godine obilježiti 300. obljetnicu osnivanja Santovačke župe, svojevremeno jedne od najvećih u Bačkoj. U Santovu se crkvenovjerska zajednica Hrvata Šokaca koja broji tristotinjak duša očuvala do danas, ima redovite nedjeljne, tjedne i blagdanske mise na hrvatskom jeziku. Župnik Imre Polyák 1.

znaku važnih obljetnica. Franjevci Bosne Srebrene stoljećima su bili naši dušobrižnici na ovim prostorima. Prije 365 godina, 17. listopada 1649. beogradski biskup Marin Ibršimović u Santovu je krizmao 350 kato-

kolovoza obilježio je 20. godišnjicu župnikovanja u Santovu. U marijanskom svetištu na Vodici, koja je 1838. proglašena svetištem i prošteništem, uz pomoć dobrotvora rodnom iz Santova, g. Sándora Vöőa, 2008. godine pokraj svetišta podignut je Marijin

Trenutak za pjesmu

Marko Dekić

Prolazim

Prolazim putom
kojim se možda
nikada više
vratiti neću,
no slutim da ću
još dugo čuvat
sćušne kamenčiče
i travu
što miriše.

kip od nehrđajućeg čelika veličine 10,53 metra. Od tada svakog 13. dana od svibnja do listopada održavaju se pobožnosti u čast Fatimske Gospe. Prije četiri godine (2010.) pokrenuli smo održavanje hodočašća bačkih Hrvata i prijateljskih zajednica, koji ove godine obilježava mali jubilej. Franjevci Provincije Bosne Srebrene ponovno su stupili na ove prostore kada je od 1993. do 1997. kao dušobrižnik bačkih Hrvata u Mađarskoj, sa sjedištem u Baji, služio fra Ivica Alilović, koga i danas nosimo u srcima. Rastužila nas je vijest o njegovoj smrti 18. kolovoza, stoga ovu misu služimo u njegovu spomen. – reče uz ostalo Stipan Balatinac.

– Možemo biti ponosni samo ako mi i danas jednako čuvamo svoju vjeru, svoju naciju i svoju kulturu čistom i nezagađenom natruhama nekršćanske i nekatoličke ideologije. Kada bismo mi danas izgubili tu vjeru i tu kulturu, onda bi bio uzaludan trud i žrtva naših predaka, koji su nam tu vjeru i kulturu čuvali, sačuvali i ostavili u baštinu. Oni bi radije umirali nego što bi se odrekli svoje vjere, svoje nacije, svoga jezika i svoje kulture. – reče uz ostalo fra Lovro Gavran u svojoj prigodnoj propovijedi.

Misa je uljepšana pjesmom okupljenih vjernika koju je predvodio santovački crkveni zbor pod vodstvom župnoga kantora Zsolta Siroka.

Na kraju mise predsjednik santovačke Hrvatske samouprave u ime santovačke hrvatske zajednice zahvalio je prečasnomo Imri Polyáku, santovačkom župniku i biskupskom vikaru za narodnosti, riječima: *Župniče, čestitamo vam 20. obljetnicu župnikovanja u Santovu. Zahvaljujemo vam na službi koju savjesno obavljate već dva deset-*

ljeća jednako za hrvatsku i mađarsku župnu zajednicu. Zazivamo Božji blagoslov na vaš rad i daljnju službu!

Nakon mise, u zadružnom domu kulture uslijedilo je druženje, kulturni program i zajednička večera za sve okupljene. Prvi put u Santovu nastupila je ženska pjevačka skupina Udruge «Tragovi Šokaca» iz Bača, s tradicijskim hrvatskim pjesmama svoga zavičaja. Redoviti sudionici santovačkih hodočašća i susreta hrvatskih crkvenih zborova i kulturnih programa u Bačkoj, ali i šire, članice Izvornoga hrvatskog ženskog pjevačkog zbora iz Dušnoka, izvele su nekoliko hrvatskih i dušnočkih pjesama. Ženski pjevački zbor Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog društva

«Silvije Strahimir Kranjčević» iz susjednog, prekograničnog Berega predstavio se s izvornim šokačkim pjesmama. Nakon nekoliko godina, u Santovu se opet predstavilo i pomlađeno društvo Hrvatske kulturno-umjetničke udruge «Nikola Šubić Zrinski» iz Petrijevacu.

Ovim jubilarnim hodočašćem i susretom otpočela je godina proslavljanja 300. obljetnice Santovačke župe, koja će tijekom godine biti obilježena nizom kulturnih i vjerskih programa. Proslava će biti zaokružena dogodine na 6. hodočašću bačkih Hrvata i prekograničnih hrvatskih zajednica na santovačkoj Vodici.

Stipan Balatinac
Foto: Ákos Kollár

II. Susret hrvatske i mađarske mladeži u Zánki

Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đачki dom u Budimpešti te Centar nove generacije u Zánki od 3. do 5. listopada priređuju drugi Susret hrvatske i mađarske mladeži u Zánki. U petak od 11.30 sati svečano je otvorenje u sklopu kojeg su pozdravni govori, zajednički kulturni programi sudionika, otvorenje izložbe učeničkih radova te izložbe fotografija turističke i povijesne tematike. Nakon upoznavanja i predstavljanja zgrada i objekata Centra nove generacije, od 15.30 sati je mađarsko-hrvatski povijesni i književni kviz. Dan se zatvara plesačnicom. Subota je dan rekreativnih aktivnosti, od 9.30 je pješački izlet u Nacionalnom parku Balaton-felvidék, od 16 sati natjecanje u raznim športskim disciplinama, a nakon večere svečana dodjela nagrada te za kulturnu hranu duše pobrinut će se sudionici svečanoga gala programa. U nedjelju u 10 sati svečano je zatvaranje tabora, zajedničko pjevanje i kolo. Na drugome Susretu sudjelovat će umalo 150 učenika, iz keresturske Osnovne škole Nikole Zrinskog, dušnočke Osnovne škole, kemljanske Narodnosne škole, iz budimpeštanske Osnovne škole i gimnazije „Álmos vezér”, Srednje, stručne škole i đачkoga doma Józsefa Egryja iz Zánke, Osnovne škole Miklósa Radnótiya iz Balatonfüreda, osječkoga Mađarskog općeprosvjetnog središta i budimpeštanskog HOŠIG-a.

BAČINO – Mjesna osnovna škola i Hrvatska samouprava 17. listopada organiziraju Županijski susret hrvatskih učenika iz Bačke. U sklopu Susreta upriličit će se natjecanje iz hrvatskoga jezika na temu „jesen”. Očekuju se učenici iz svih škola u Bačko-kiškunskoj županiji u kojima se predaje hrvatski jezik i književnost, kaže za MCC nastavnica Marija Prodan.

PEČUH – Hrvatski klub i Udruga August Šenoa organizira hodočašće u Mariju Bistricu 23. listopada. Sudionike će predvoditi župnik Ágoston Darnai, prijaviti se može kod voditelja Kluba Miše Šarošca na tel. 72/211-736 i 06-30/8646-395, odnosno na email adresu senoa@senoa.hu. Prijave se primaju dok se ne napuni autobus.

Povodom blagdana Male Gospe dupkom puna župna crkva u Santovu na hodočašću bačkih Hrvata i prekograničnih prijateljskih hrvatskih zajednica

Priredbama i programima bogata godina, predsjednik Stjepan Kuzma

Moglo bi se reći kako će Hrvati u Mađarskoj preživjeti u svim uvjetima. Možda je to u genima, negdje kodirano u nama. Odlično su položili ispit nakon demokratskih promjena političkoga sustava u Mađarskoj. Godine 1994. redom su se utemeljile hrvatske samouprave, koje većinom i dandanas djeluju. Primjerice, Hrvatska samouprava XV. okruga, čiji su zastupnici – Stjepan Kuzma, Marija Lukač, Žuža Kuzma, Atila Potari – već od samih početaka njezini članovi ili su sudjelovali u njezinu radu. O djelovanju i financijskim uvjetima rada 2014. godine nazočne je izvijestio predsjednik samouprave Stjepan Kuzma, 25. rujna u prostorijama Samouprave XV. okruga. Kako reče, to mjesto je odabrao zbog toga što je poslao poziv čelništvu Samouprave okruga i predsjednicima političkih stranaka okruga kako bi se osvjedočili zapravo što podupiru kada dodjeljuju financijska sredstva. No oni se nisu odazvali pozivu, ali su nazočili bivši zastupnici, predsjednici pojedinih narodnosnih samouprava i, ne u posljednjem redu, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti Berislav Živković. Predsjednik Kuzma izvijestio je nazočne kako je Samouprava ove godine gospodarila s iznosom od 1 611 868 Ft, što su većinom potrošili na priredbe. Već godinama sudjeluju na Smotri međimurske popevke u Donjem Kraljevcu i predsmotri u Pomurju, tako je to bilo i ove godine. U veljači su zajednički s Općeprosvjetnim domom «Csokonai» priredili pokladnu veselicu, u ožujku organizirali zajednički koncert polaznika Glazbene škole „Jenő

Javna tribina Hrvatske samouprave XV. okruga

Hubay” i puhačkoga sastava Donjega Kraljevca, potom su hrvatski košarkaši sudjelovali na međunarodnome košarkaškom turniru XV. okruga. U lipnju su u Parku „Benő Karácsony”, u okvirima kulturnoga festivala, proslavili desetogodišnju suradnju Samouprave XV. okruga, Hrvatske samouprave XV. okruga, Sumartona i Donjega Kraljevca. Posredstvom Hrvatske samouprave, već drugi put, sudjelovala su hrvatska djeca u Međunarodnom kampu primijenjenih umjetnosti u Bernecebarátiu. Tijekom godine u više navrata bili su prijateljski susreti u Sumartonu i Donjem Kraljevcu. Podupirali su proslavu 85. rođendana hrvatskoga koreografa Antuna Kričkovića, i posjet redovnika morfon-tanca oca Mihovila Filipovića hrvatskim vjernicima u Budimpešti.

Kratak pregled 20-godišnjega djelovanja

U sklopu javne tribine fotografskom ilustracijom, što su je pripremili Stjepan i Žuža Kuzma, prisjetilo se proteklih 20 godina djelovanja i osoba koje su svojim radom pridonijeli uspješnosti djelovanja Hrvatske samouprave XV. okruga. Godine 1994. i u ovome se okrugu utemeljila Hrvatska samouprava. Pokrenut je tečaj hrvatskoga jezika, u sklopu kvartovske priredbe hrvatsku zajednicu predstavio je pečuški KUD Tanac i svečano su predane uredske prostorije Hrvatske samouprave.

Kulturno se djelovanje Samouprave

postupno bogatilo: potpisan je ugovor o suradnji s Glazbenom školom „Jenő Hubay”, ukrašavanje jaja za Uskrs u HOŠIG-u, nastup dušnočkoga kulturnog sastava na Hrvatskoj kulturnoj večeri, gostovanje šibenskoga kazališta, Ivanje u Općeprosvjetnom domu „Csokonai”, reprezentativna izložba „Gdje teče Mura” i Božićna svečanost. Redovito se podupirao budimpeštanski Hrvatski bal, nogometni turnir, darovite hrvatske učenike i tiskanje knjiga hrvatskih autora. U proteklom vremenu zastupnici su bili: Katica Potari, Tomislav Mujić, Rozalija Molnar, Magda Molnar, Gyula Bartos i Marija Reves Kovač.

U proteklome razdoblju jedan od najvećih događanja zbio se 17. rujna 2004. kada su, u nazočnosti hrvatskoga veleposlanika u Mađarskoj Stanka Nicka, načelnik Samouprave XV. okruga László Hajdú, predsjednik Hrvatske samouprave XV. okruga Stjepan Kuzma, načelnik sela Sumartona i predsjednik mjesne Hrvatske samouprave Lajoš Vlašić i načelnik Općine Donji Kraljevec Mladen Čonka potpisali ugovor o suradnji. Temelj je to daljnjih aktivnosti, iz kojih su niknuli drugi sadržaji. Hrvatska je samouprava imala proračun od četiri do devet milijuna forinti, što se postupno smanjilo.

Novaca je manje, ali ne i zanosa. I u ovom će se okrugu raspisati narodnosni izbori 12. listopada 2014., a pri kraju godine planira se zajednički Božićni koncert polaznika Glazbene škole „Jenő Hubay” i puhačkoga sastava Donjega Kraljevca.

Kristina Goher

Hrabar i povijesni korak: potpisivanje ugovora o suradnji

Blagoslovljen undanski škadanj za priredbe

U okviru županijskoga Narodnosnoga dana Undanci su 14. septembra, u nedilju, svečevali i završetak investicije od 15 milijun Ft, ku je dobilo Undansko hrvatsko društvo kot naticatelj Leaderovoga projekta u oblikovanju parka za počivanje u samom središču sela. U susjedstvu ognjogasnoga doma ovput prikdan je na hasnovanje stanovnikom škadanj za priredbe. Nova prostorija je svečano blagoslovljena u okviru nediljne maše, a otpodne su s publikom skupa svečevale i različite narodnosne folklorne grupe iz Jursko-mošonsko-šopronske i Željezne županije ter Austrije i Hrvatske.

Načelnik Unde Franjo Guzmić u svojem svečanom govoru je rekao da jur nekoliko ljet u planu Seoske samouprave je ležalo polipšavanje, moderniziranje seoskoga centra, ali zbog neraščičenih prava vlasništva morali su jednoč i najzad povliči naticanje. Park za počivanje, poluotvorena zgrada za seoske manifestacije na ovom mjestu je idealno, a stopostotnu potporu je moglo dobiti od Europske unije i Vlade Ugarske u svoti od 15 milijun Ft spomenuto civilno društvo. Plani su napravljeni, djela su gotova, zato pripada svim onim zahvala, ki su dovidob pomagali, ali još slijedi oblikovanje šetališća, sadjenje brezov i stavljanje klupov za počivanje sa ciljem da ne samo domaćini nego i turisti imaju

prostoriju. Parlamentarni zastupnik iz Koljnofa, Matija Firtl, je pred mnoštvom ljudi naglasio da Unda je malo selo s velikim srcem i za nje zajednicu svakudaj znadu, kako odlučno brani svoju kulturu i kako jako skupadrži, što je i najvažnije za hrvatstvo. Zahvalio se je Seoskoj samoupravi, a i Undanskom hrvat-

Časni gosti u pratnji načelnika Franje Guzmića

Štefan Dumović blagoslovio je škadanj

kade se sjesti i veseliti se prirodi, ali uprav kulturnim dogodjajem. – Mladje generacije jur ne pametu, kako je Unda u prošlosti, u ljeti još i dvakrat imala pravo za priredjenje sajma. Ja se ufam da ćemo ov običaj znova najzad donesti u naše selo, pri kom će se moći predstaviti ne samo domaći društvu i grupe nego i iz cijele okolice ljudi, aktivisti, folkloriši – su bile to riči seoskoga poglavara ki je s tim prikdao stanovničtvu na hasnovanje ovu novu

skom društvu ter je hrabrio nazočne za čvrsto i strpljivo djelovanje nadalje. U okviru svete maše farnik Štefan Dumović pozvao je sve vjernike k svečevanju rodjendana Majke Božje i skupnoj molitvi za izreći hvalu na ovom projektu. – Uprimo oči prema Mariji da okrene naše lice prema Bogu i Jezusu Kristušu, a budimo svitiljke u vjeri i dajmo našu svitlost svitliti u društvu, prijateljstvu, čuvanju naše prošlosti, kulture, materinskoga jezika i vjere krščanske – je istaknuo u svojoj prodiki dušobrižnik, čije riči su muzički uokvirile tamburaške marijanske jačke domaćega sastava «Veseli Gradišćanci».

Tiho

KUD Drava i KUD Podravina gostovali na Vinkovačkim jesenima

Članovima lukoviškog KUD-a Drava i barčanskog KUD-a Podravina 21. će rujna zasigurno ostati još dugo u pamćenju, i to zato što su kao jedini predstavnici Hrvata iz Mađarske imali mogućnosti predstaviti ljepote podravske pjesama i plesova na

49. Vinkovačkim jesenima. Kao gosti KUD-a I. Domac iz Privlake, njih 35 boravili su u Vinkovcima na završnoj priredbi: na svečanome mimohodu i na večernjem folklornom programu.

Vinkovci su ove godine 49. put bili središtem folklornih zbiivanja u Hrvatskoj. Smotra folkloru uspjela je u svome glavnom cilju: prikazati svu raskoš bogatstva tradicije, ali i znatno više od toga. Glavna je pozornica bila središtem mnogih događanja, a

unatoč kiši zamišljeni program u potpunosti je ispunjen: Folklorne večeri, Dječje jeseni, Državna smotra folkloru, Svečanost otvaranja, Šokački divani, Svečani mimohod, Najveće kolo, Sajam rukotvorina, koncerti na dvije pozornice, ali i brojne druge manifestacije. Posljednjeg dana u Svečanome mimohodu ulicama grada prošlo je gotovo 80 KUD-ova. Najveće kolo u Vinkovcima i Zagrebu zaplesalo je oko deset tisuća ljudi, a završni dio programa, u večernjim satima, otvorilo je 18 KUD-ova, koji su nastupili u trećem dijelu Državne smotre izvornoga hrvatskog folkloru. Vinkovci su još jednom pokazali kako su grad koji mnogo skrbi o tradiciji. Ispred Glavne pozornice u Pješačkoj zoni i završnog dana 49. Vinkovačkih jeseni okupilo se mnoštvo gledatelja. Vinkovačke jeseni završene su koncertom Miroslava Škore, koji je pred brojnom publikom održao koncert za pamćenje i označio početak priprema za jubilarne 50. Vinkovačke jeseni sljedeće godine.

Vesna Velin

BARČA – U organizaciji mjesne Hrvatske samouprave i KUD-a „Podravina“, 4. listopada 2014. u tom se gradu priređuje kuglanje i folklorni susret. Kuglanje počinje u 13 sati u gostionici „Gurító“, a kulturni program u 18 sati u predvorju tamošnje gimnazije, uz nastup: hreljinskoga KUD-a „Sloga“ i kukinjskoga KUD-a „Ladislav Matušek“. Potom slijedi večera i druženje. Priredba se ostvaruje uz potporu Fonda Ministarstva ljudskih resursa, Hrvatske samouprave Šomođske županije, Podravske ogranaka Saveza Hrvata u Mađarskoj, barčanske Hrvatske samouprave i KUD-a „Podravina“. Predstavništvo Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj i ove godine organizira stručnu turističku radionicu za mađarske i hrvatske turističke tvrtke, udruge i zajednice. Radionica se održava 1. listopada u Hotelu Mercure Budapest City Center, od 14 do 18 sati.

ERČIN – Hrvatska samouprava toga grada u subotu, 4. listopada u 20 sati, u mjesnome kulturnom domu priređuje tradicionalno Racko prelo. Goste zabavlja lovranski sastav „Selo“.

Mala stranica

4. listopada - Međunarodni dan zaštite životinja

Međunarodni dan zaštite životinja, obilježava se svake godine 4. listopada. Prvi je put obilježen 4. listopada 1931. godine na zboru ekologa u Firenci, kako bi se upozorilo na ugroženost životinjskih vrsta, a tijekom godina prerastao je u događaj posvećen skrbi za sve životinje.

Prema podacima svjetskih organizacija, svaki dan nestanu stotine životinjskih vrsta. Najugroženije su morske kornjače, gorile, pande, slonovi, kitovi, tigrovi...

Razglednica iz Hrvatske

VELEBIT

Premda su na Velebitu, najvećoj hrvatskoj planini, izdvojena dva nacionalna parka: Paklenica i Sjeverni Velebit, u preostalom većem dijelu planine još je čitav niz prirodnih znamenitosti koje idu u red najvrednijeg što Hrvatska ima. Stoga je čitava, 150-ak kilometara duga planina Velebit zajedno s oba nacionalna parka i nizom drugih manjih posebno zaštićenih područja zaštićena kao park prirode, te kao Svjetski rezervat biosfere UNESCO-a.

Znate li

da postoji riba s nogama. Neobično stvorenje poznato je pod nazivom meksička hodajuća riba. Meksičke hodajuće ribe slične ribama, ali imaju noge te mogu živjeti i na kopnu. To su aksoletli. Na zemlji su već 350 milijuna godina, a sada im prijete izumiranje.

Književni kutak

Kuzman Landeka Izgubljeni pas

Izgubljeni pas
ulicama luta.
Kući bi se vratio
ali ne zna puta.

Lutao je pas
gradom cijeli dan
dok kod novog gazde
nije naš'o stan.

Oživio nogometni klub

Na veliku radost serdahelskih športasa i navijača nogometa nakon petnaest godina u Serdahelu je ponovno utemeljen nogometni klub pod imenom NK Serdahel. Za organizaciju i registraciju momčadi zaslužno je Serdahelsko kulturno i športsko društvo i oni nogometaši koji su i nakon prestanka djelovanja Kluba okupljali mlade ljubitelje nogometa i rekreativno se bavili športom. Nogometni je klub registriran u III. županijskoj ligi, članovi momčad jesu: Joža Balazin, Bertold Berta, Atila Doboš, Kristijan Farkaš, Čaba Horvat, Joža Horvat, Grga Huler, Krištof Kanižai, Mate Kanižai, Grga Kőrösi, Stjepan Mihović, Tomo Mihović, David Panai, Balaž Pokec, Zoltan Štric, Robert Tartai, Bence Tišler, Zoltan Törgekes, David Trojko, Stjepan Varga. Predsjednik je Kluba Arpad Kolman, kapetan je momčadi Stjepan Mihović, a trener Joža Mihović.

Momčad NK Serdahela

U Serdahelu je još 1943. godine utemeljen nogometni klub, međutim povijest je utjecala i na športski život naselja, II. svjetski rat te vremena nakon toga otežavala su njegovo djelovanje, u 60 – 70-im godinama Klub je oživio i postupno dobio ugledno mjesto i u županijskoj prvoj ligi, te poslije dobio ime NK Partizan. Nakon društvenih promjena dođe do raznih nesuglasica, djelovanje Kluba postupno je onemogućeno, pa je 1999. godine pot-

puno ukinuto. Kulturno i športsko društvo utemeljeno 2008. prvotnim zadatkom smatraše ponovno utemeljenje športa u selu. Dugogodišnjim radom i organizacijom nakon petnaest godina uspjelo je registrirati Nogometni klub Serdahel s dvadeset registriranih igrača. Momčad je prvi put javno igrala 10. kolovoza u Sumartonu na prvenstvu županijske lige gdje je igrala sa sumartonskim Nogometnim klubom Napred iz I. županijske lige.

Mnoštvo navijača okupilo se na sumartonskom igralištu, prije svega Serdahelci, mnogi još iz nekadašnje nogometne momčadi Partizan, pa su se prisjećali vremena kada je serdahelski teren bio pun igrača i navijača, a nakon utakmice raspravljalo se u krčmama, družilo se, no katkad su se navijači i potukli zbog svojih momčadi. Prvu svoju utakmicu serda-

helska momčad izgubila je s 2 : 1, no treću, s letinjskim drugoligašima, pobijedila je s 5 : 0, što je bila golema radost i nogometaša i navijača. Član društva Tomo Mihović na prvoj utakmici bio je neizmjereno sretan što je opet krenuo nogomet u Serdahelu. Kaže da u sastavu, osim dvojice igrača, svi su Serdahelci i dečki su vrlo složni. Smatra da rezultati momčadi nisu toliko važni, nego je važno da se ljudi, igrači i navijači, zabavljaju te da se njeguje šport. Serdahelska momčad, koja okuplja nogometaše od dvadeset do tridesetogodišnjaka, zasada trenira na sumartonskome nogometnom igralištu, i to zahvaljujući dobroj suradnji vodstva dvaju naselja. Opremu serdahelskim nogometašima osiguralo je kulturno društvo, no predsjednik Arpad Kolman nada se da će ubuduće biti i pokrovitelj.

beta

Nekadašnji igrači kao navijači

SUMARTON – Pečuško Hrvatsko kazalište 4. listopada gostuje u tome pomurskom naselju s pučkim igrokazom Svijest Antuna Karagića. Predstava će se održati u Seoskome domu, s početkom u 18 sati.

FIĆEHAZ – Predsjednik Hrvatske samouprave Zalske županije dr. Jože Takač za 2. listopada pozvao je vijećnike hrvatskih pomurskih naselja na završnu svečanu sjednicu Samouprave. Na sjednici će vijećnici razmotriti djelovanje organizacije u proteklome mandatu te će im predsjednik zahvaliti na četverogodišnjem radu.

SERDAHEL – Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“, bude li dovoljno prijavljenih, od sredine listopada pokreće tečaj hrvatskoga jezika za početnike i naprednije. Prijaviti se može na telefonu 93-383-034.

U LIJEPOM I UGODNOM DRUŠTVU

Sjećanje na minule dane

Predsjednik kotoripskog Općinskog vijeća Zoran Radmanić (HDZ) nakon svečane sjednice tijela kojem predsjedja, kao vrsni domaćin, družio se s gotovo svim gostima i uzvanicima spomenutoga skupa. Kao i svaki pravi muškarac, najviše slobodnoga vremena proveo je u ženskome društvu koje se odmaklo od ostalih. Među njima su bile (slijeva): Bernadeta Blažetin, novinarka Hrvatskoga glasnika, tjednika Hrvata u Mađarskoj, Snježana Matoš, prof., ravnateljica kotoripske Osnovne škole Jože Horvata i predsjednikova stranačka kolegica, Erzsébet Beak, voditeljica keresturskoga Seoskog doma, Anica Kovač, ravnateljica keresturskoga Osnovne škole Nikole Zrinskog, i Blaženka Zvošec (HSLs), bivša načelnica kotoripske Općine, a danas podalje od politike. Nismo uspjeli dokučiti o čemu su razgovarali, no sudeći po njihovim nasmijanim licima, zacijelo nije bila posrijedi svakodnevnica.

Ipak smo od Zorana uspjeli saznati kako su razgovarali o počecima suradnje između Kotoripčana i pomurskih Hrvata u Mađarskoj, a iz tog ih razdoblja vežu prelijepe uspomene.

Tekst i snimak: *M. Grubić*

Štefan Dumović u ljetu jubilejov

Štefan Dumović, židanski, plajgorski i undanski farnik ter dugoljetni duhovni peljač celjanskih hodočasnika, ljetos je duplasti jubilar. Iako zavljud drugih obavezov ovoga augustuša nije mogao s nami skroz koracati od Kisega do Celja, drugi dan hodočašćenja u Gloggnitzu su mu za svetom mašom čestitali u ime svih hodočasnika Šandor Petković i dr. Šandor Horvat, dva organizatori ovoga gradišćanskoga putovanja. Za 30. obljetnicu shodišća s drivenom spomenicom su mu gratulirali vjerniki i hodočasniki na kojoj piše da od Hrvatskoga Židana do štajerskoga Celja točno trideseti put se je ganuo dušobrižnik. Od Celjanske Madone se prosi i nadalje podupiranje i molitva da duhovnika nam obdrži u dobrom zdravlju. Za to su molili prošle nedilje i na Undi, kamo Štefan Dumović točno jur četrdeset ljet hodi maševati. Svoje dušobrižništvo je začeo u spomenutom selu kot čepreški kapelan i sad jur četira desetljeća se brine za Undance. Na svetoj nediljnoj maši gratulirali su mu i prikdali brojne dare predstavnici svih seoskih društav kot i Seoska ter Hrvatska samouprava.

Tiho

Santovo

Predano akumulacijsko jezero na Kadiji (Starom Dunavu)

U okviru „Oglednoga programa javnog zapošljavanja kroz projekt ostvarivanja akumulacijskog jezera na ravnici i obrežju», 22. rujna zapadno od Santova svečano je predano akumulacijsko jezero na Starom Dunavu zvanom Kadija. Nakon prigodnih govora, a u nazočnosti uzvanika, načelnika i zastupnika okolnih naselja, te dužnosnika i djelatnika Uprave vodoprivrede južne doline rijeke Dunava i Šumarije «Gemenc», vrpcu su svečano prerezali ravnatelj Uprave vodoprivrede južne doline rijeke Dunava Róbert Telkes,

državni tajnik Ministarstva unutarnjih poslova Tibor Pogácsás i državni tajnik Ministarstva poljodjelstva Róbert Zsigó. Kako je uz ostalo istaknuto, uređivanje akumulacijskog jezera pridonijet će ne samo nagomilavanju viška vode i njezina iskorištavanja, te odgovornom vodoprivrednom gospodarenju nego i očuvanju zaštićene prirode te života u vodi i njegovoj okolici. Izgradnja je trajala godinu dana, a projekt u kojem je sudjelovalo 57 javnih radnika ostvaren je u vrijednosti od 330 milijuna. Akumulacijsko jezero dužine 3664 metara može primiti 400 tisuća kubičnih metara vode. U odgovarajućim okolnostima putem propusnog uređaja dnevno može primiti 115 tisuća kubika vode iz Bajskog kanala (Kanala Franje Josipa), što će omogućiti djelotvornije gospodarenje vodom i u sušnim razdobljima.

Stipan Balatinac

Reagiranja

Kulturni događaji, tako i Thompsonov koncert u službi je okupljanja hrvatske zajednice u Mađarskoj

Ovih se dana od 26. rujana na online portalima i tiskanim izdanjima diljem Mađarske pojavio napis (prvi je objavio index.hu) više nego negativnog suznačenja u kojem se proziva Hrvatska državna samouprava i Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata u Mađarskoj kao organizatori i podupiratelji koncerta Marka Perkovića Thompsona koji će biti održan 3. listopada u Peču. Za izjavu smo zamolili HDS-ov Ured. U ime Ureda izjavu je dao njegov voditelj Jozo Solga, jedan od organizatora koncerta, a upitali smo i voditelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj Jozu Harija.

Kako kaže Solga, početni napis s indexa koji su preuzeli brojni online portali, neki i dodajući njemu, više je nego nekulturan prema našoj hrvatskoj zajednici koja ima matičnu zemlju, matičnu zemlju rođenu u krvi te višetisućljetni suživot mađarskog i hrvatskog naroda. Stoga smo duboko revoltirani kako se napis ovoga tipa i tona bez ikakvih argumenta može objaviti, i to bez navođenja izvora i pozadine te se puštaju spotovi otprije 20 godina izvađeni iz konteksta kada su ljudi diljem Hrvatske ginuli na hrvatskim ratištima braneci svoje domove i sebe. Ne znam tko je onaj «hrvatski stručnjak» na kojega se poziva bama.hu, i koji bilo što ima komentirati. Na ovaj događaj mi, HDS, gledamo kao na

koncert kao na druge slične priredbe koje su prilika za zajedništvo i druženje, bez ikakve namjere i primisli stvaranja ikakvih nacionalističkih ili, ne daj Bože, neonacističkih ili fašističkih ozračja. U spomenutim napisima koriste se jako teške riječi, s jako teškim riječima mađarskog tiska suočeni smo ovih dana. Mi ćemo reagirati kod novinskih kuća na kulturni način bez vođenja ikakvog rata, jer bi se to moglo i iskoristiti. Još je gore i nije u redu što se napis pojavio pred narodnosne izbore u izbornoj kampanji i kada se zna kako kod hrvatskih izbora postoje dvije državne liste. Na taj se način napisom još više može podijeliti zajednica, napisima ovakvog tipa više nego neukusnima i štetnima. Nadamo se kako ćemo koncert bez problema održati i kako ovaj napis neće oštetiti našu organizaciju i da ćemo imati publiku koja neće nasjesti na ovu provokaciju, provokaciju bez ukusa. Nadam se kako će nas ovaj čin još više zbiti i okupiti te kako ćemo pridobiti mađarske prijatelje da dođu na koncert i poslušaju Thompsona, jednog od najpopularnijih i najboljih hrvatskih pjevača, kaže Solga. Prva je glazba, kultura i druženje, što je cilj organizatora koncerta, naglašava i voditelj Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj Jozo Hari. Mi možemo biti ponosni na svoj matični narod koji je oružjem izborio svoju domovinu, i Thompson se borio, okuplja stotine tisuća ljudi na svojim koncertima, gradi crkve... i propagira hrvatsku nacionalnu svijest i identitet, hrvatski ponos i slavi tekovine Domovinskog rata u svojim stihovima. Možemo mi Hrvati u Mađarskoj biti ponosni na sve ono što smo postigli na polju kulturne autonomije i idemo u pravome smjeru. Svaki narod ima svoje pravo na samostalnost i pravo na izražavanje nacionalnih osjećaja, kaže Solga.

Branka Pavić Blažetin

PETROVO SELO – Ove nedilje, početo od 15 uri, u seoskoj crkvi sv. Petra i Pavla se svečuje bermanje. Po informaciji farmika sel Pinčene doline Tamása Várhelyija, 27 mladih ljudi iz šest sel (pokidob Petrovom Selu administrativno pripada pet filijalov: Narda, Gornji Četar, Hrvatske Šice, Keresteš, Pornova) će primiti sakrament bermanja. Ceremoniju pelja sambotelški biskup András Veres. Potom će on blagosloviti novu mrtvačnicu u cinturu.

SAMBOTEL – Neobični večer zatvara izložbu pod naslovom «Put do Jadrana – U vabljenju mediterana» u Muzeju Iseum Savariense. Organizatori su jednostavno napisali na pozivnicu – Sprohodate riblju duhu! – Jilo iz Rima, pilo iz Dalmacije, mediteransko raspoloženje s antičkom muzikom na oproščajnom večeru izložbov ka su bila u minuli miseci posvećene Jadranskoj tematiki u dotičnom varošu. Posjetitelji se čekaju od 15 do 19 uri 4. oktobra, u subotu, još s brojnim zanimljivostima iz slavne povijesti.